

OPONENTSKÝ POSUDEK (RIGORÓZNÍ PRÁCE)

Jméno rigorózantky:	Mgr. Simona Gadasová
Téma práce:	Řízení o pozůstalosti v České republice a v Rakousku/ komparativní studie
Rozsah práce:	96 stran vlastního textu (podle prohlášení autorky 205 893 znaků včetně mezer, tj. 114, 39 NS)
Datum odevzdání práce:	25. 10. 2022 (el. podoby) 31. 10. 2022 (tištěné podoby)

1. Aktuálnost (novost) tématu

Zvolené téma nelze považovat za nové ani za aktuální. Za klad práce považuji tu skutečnost, že jak z názvu práce plyne, hodlá autorka provést komparaci s rakouskou právní úpravou. Výsledkem provedené komparace by pak mělo být nejen porovnání obou právních úprav, ale zejména analýza a konečné vyvození důsledků z takto zjištěných skutečností.

Oponentské hodnocení: Výběr tématu hodnotím na základě uvedeného kladně. Zpracování tohoto tématu je schopno osvědčit, zda si rigorózantka osvojila teoretické poznatky založené na soudobém stavu vědeckého poznání, výzkumu a vývoje, na zvládnutí jejich aplikace a na rozvinutí schopností k tvůrčí činnosti.

2. Náročnost tématu na teoretické znalosti, vstupní údaje a jejich zpracování a použité metody

Zpracování rigorózantkou zvoleného tématu vyžaduje znalosti teoretické, a to poměrně rozsáhlé právní úpravy řízení o pozůstalosti, které stejně jako jiná řízení upravená v ZŘS vyžaduje ovládnutí hmotněprávní úpravy. Přínosné zpracování tématu samozřejmě vyžaduje znalost relevantní judikatury. Z uvedeného rovněž vyplývají hlavní právně-hermeneutické metody, které by autorka měla ve své práci použít. Teoretická koncepce práce spočívá zejména v obecných interpretačních metodách jako deskripce, analýza a syntéza.

Oponentské hodnocení: Náročnost zvládnutí těchto teoretických otázek odpovídá požadavkům, které jsou kladeny na práce tohoto druhu. Níže bude posouzeno, zda si rigorózantka tyto teoretické otázky dostatečně osvojila a zda je její práce s těmito základními východisky koherentní.

3. Formální a systematické členění práce

Po formální stránce je práce rozčleněna do třech částí, úvodu a závěru. Součástí práce je dále seznam zkratk, seznam použitých zdrojů, abstrakt a klíčová slova včetně názvu práce (vše v českém a anglickém jazyce). V úvodu práce autorka stručně popisuje obsahové zaměření částí práce, bohužel již neformuluje cíl práce (ten je chybně zařazen až v závěru práce) ani metody, které hodlá ve své práci použít. Právě absence stanoveného cíle pak způsobila, že struktura a obsah práce neodpovídá zvolenému názvu práce. Zejména toto konstatování platí pro první dvě kapitoly z první části (jejich zařazení může být vhodné v tématech, která pojednávají například o postavení notáře v pozůstalostním řízení). Nejprve autorka popisuje v části první řízení o pozůstalosti podle naší právní úpravy. Poté se v části druhé zabývá právní úpravou pozůstalostního řízení v rakouské právní úpravě. Pokud se autorka rozhodla sepsat „komparativní studii“, pak se ale očekává, že obě právní úpravy zanalyzuje do stejné hloubky, což se ovšem nestalo. Před závěr práce zařadila jako samostatnou část třetí učiněné srovnání, ve kterém shrnula dílčí závěry s požadovanými změnami právní úpravy, vlastní úvahy a návrhy *de lege ferenda*. Zde již názvy kapitol, že jde o „stručné“ srovnání, předurčily, že obsah plně neodpovídá názvu práce, neboť právě toto měla autorka učinit těžištěm své práce. Hodnocená práce je ukončena stručným závěrem, který rigorózantka pojala spíše jako shrnutí obsahu jednotlivých částí a kapitol. Systematika jednotlivých kapitol, resp. jejich dělení na dílčí celky, je až na výtku k zařazení kapitoly 1. a 2. (části první) zvolena vhodně a odpovídá celkové koncepci práce, ovšem obsahové zaměření jednotlivých kapitol nepovažuji za dostatečné (blíže viz část 4. posudku).

Oponentské hodnocení: Formální a systematické členění práce odpovídá požadavkům, které jsou kladeny na práce tohoto druhu.

4. Vyjádření k práci, zda byl zamýšlený záměr rigorózní práce odpovídajícím způsobem zpracován

Cíl práce nalezneme až v závěru práce. S tímto cílem byla rovněž konfrontována formální a systematická stránka práce, kdy výtky jsou podrobně popsány v předchozím bodě. Zbývá tedy posoudit uvedený záměr především z hlediska logické stavby, hloubky zpracování tématu, použitých právně-hermeneutických metod i práce se zdroji. Logická stavba práce vyplývá již z formálního a systematického pojetí. Autorka postupovala od obecného k dílčímu (srov. již výše). Jednotlivé kapitoly pak na sebe navazují logicky, celková stavba práce působí koherentně. Téma se autorce podařilo zpracovat ještě dostatečně, i když popisným způsobem. U práce tohoto typu bych již více očekávala, zejména tam, kde je čtenář seznámen s nějakým problémem, otázkou, na kterou není jednoznačná odpověď, pak se vyloženě nabízí, aby k tomu autorka zaujala své stanovisko, a to např. u výkladu problematiky digitálních měn na str. 36 an., dále hned např. u problematiky posouzení povahy lhůty na str. 38, dále se to vyloženě nabízí u kapitoly 9. a v závěru práce, který autorka pojala pouze jako shrnutí na místo toho, aby v něm uvedla dílčí závěry své práce včetně svých návrhů *de lege ferenda* (ačkoli se tak pokusila alespoň učinit v kapitole 10.) Další připomínku mám k chybně uvedenému odkazu na zákonné ustanovení na str. 14 textu práce, k použití pojmu „zúčastněná osoba“ na str. 23, k chybnému uvedení konstatování o zastavení řízení v případě vad žaloby podle ustanovení § 43 OSŘ, nepřesná citace ustanovení § 588 OZ na str. 48. U prováděné komparace si autorka odporuje v konstatování na str. 74 a 79.

Práci hodnotím jako průměrné zpracování tématu, a to ohledně logické stavby, hloubky zpracování tématu, použitých právně-hermeneutických metod i práce se zdroji. Zvolené téma mělo jistě velký potenciál k poskytnutí komparativní studie, který ovšem autorka ne zcela využila. Za jedinou kapitolu s uvedením problémů a pokusem o jejich řešení považuji kapitolu 10 (bohužel ovšem velmi stručně pojatou).

Předložená rigorózní práce, i přes uvedené nedostatky, jak po stránce formální, tak i obsahové, ještě splňuje požadavky kladené na rigorózní práce, tj. prokázat schopnost k samostatné tvůrčí činnosti a hlubší znalosti ze zpracovávané problematiky, a proto doporučuji její přijetí k ústní obhajobě.

5. Kritéria hodnocení práce

Splnění cíle práce	Cíl práce autorka oproti zvyklostem uvádí až v závěru. Autorka tento cíl splnila.
Samostatnost při zpracování tématu včetně zhodnocení práce z hlediska plagiátorství	Autorka při zpracování zvoleného tématu prokázala schopnost samostatné práce, a to jak pokud jde o literaturu, tak judikaturu. Automatická kontrola shod provedená systémem theses.cz generuje dokument čítající 674 stran, představující 28 dokumentů obsahujících shody. Míra shody však v žádném dokumentu nepřesahuje 3 %. Lze tedy konstatovat, že nalezené shody se týkají povětšinou názvů právních předpisů či citací zákonných textů či citací judikatury, které logicky musí být shodné. Automatická kontrola shod provedená systémem Turnitin indikuje 74 zdrojů obsahujících shody, čímž generuje celkovou podobnost (<i>overall similarity</i>) 23 %. Z toho je však třeba věnovat pozornost pouze zdroji č. 1, kde je indikována shoda 8 % (u zdroje č. 2 a č. 3 se jedná o shodu 2 % a počínaje zdrojem č. 4 jde o shodu menší jak 1 %). Pokud jde o zdroj č. 1, je třeba konstatovat, ani toto číslo samo o sobě ničeho nevyovídá, neboť jde o souhrn všech shod

	z uvedených zdrojů (dspace.cuni.cz), ve kterých jsou ovšem agregovány jednotlivé dílčí zdroje z těchto uložišť. Po prostudování těchto shod lze navíc konstatovat, že indikované shody se týkají především ustálených citací profilující teoretické literatury, ustálených právních obrátů, citací zákonných ustanovení a judikatury, které musí být logicky shodné. Na základě těchto kontrol tedy nelze učinit závěr, že by rigorózanťka nepostupovala při tvorbě práce <i>lege artis</i>.
Logická stavba práce	Logická stavba práce je již zhodnocena výše a lze ji až na výtku shora uvedenou hodnotit jako zdařilou.
Práce se zdroji (využití cizojazyčných zdrojů) včetně citací	Autorka pracuje s literaturou řádně a průběžně na ni odkazuje. Seznam použité literatury je přehledný. Ze seznamu vyplývá, že pracovala s přibližně dvaceti pěti publikacemi, ať už monografického či časopiseckého charakteru, a to i se zdroji cizojazyčnými. Lze uzavřít, že práce se zdroji byla shledána jako postačující pro požadavky kladené na práce tohoto druhu.
Hloubka provedené analýzy (ve vztahu k tématu)	Autorka téma zvolené v názvu práce zpracovala co do podrobnosti ještě způsobem odpovídajícím požadavkům na práce tohoto druhu. Více poznámek v bodě 4. (srov. výše). Lze tedy uzavřít, že autorka zvolené téma zpracovala ještě dostatečně.
Úprava práce (text, grafy, tabulky)	Úprava práce je po formální stránce přehledná. Velikost písma i jeho rozpal je standardní, počet úhozů pravděpodobně odpovídá průměrné normostraně. Práce neobsahuje žádné tabulky či grafy. Lze uzavřít, že úprava odpovídá požadavkům kladeným na práce tohoto druhu.
Jazyková a stylistická úroveň	Po stránce jazykové a stylistické je práce na průměrné úrovni. Autorka nevěnovala patřičnou pozornost konečné korektuře textu a tak jsou v práci gramatické chyby a překlepy nejen ve vlastním textu práce (např. na s. 18, 19, 24, 25, 29, 74, 79 aj.), ale dokonce i v názvech kapitol (7.1.1 „Die Todesfallafnahme“! uvedeno v obsahu, název kapitoly 10. na s. 94).

6. Připomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě

Při obhajobě práce se rigorózanťka může zaměřit na problematiku zjišťování zůstavitelovy listiny o právním jednání pro případ smrti učiněné mimo území ČR. Rovněž se může vyjádřit k problematice trvalých příkazů z účtu zůstavitele (např. platba za pobyt v domově seniorů apod.).

V Praze dne 22. prosince 2022

JUDr. Dita Frintová, Ph.D.
oponent rigorózní práce